

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om midlertidige driftslån til boligbyggeriet.

(Lovforslaget (nr. 36) findes i tillæg A. sp. 501, fremsættelsen i tidenden sp. 59).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Axel Ivan Pedersen: Det lovforslag, vi nu skal behandle, om driftslån til nedbringelse af boligudgiften i det byggeri, der er særlig hårdt ramt af de for tiden gældende lave obligationskurser, må betragtes som en nødforanstaltning i en akut situation; det vil sige, der er tale om en foranstaltning af begrænset varighed, idet vi nærer tillid til, at regeringens bestræbelser for at komme ned på en lavere rente og en billigørelse af byggeriet gennem rationalisering og langtidspanlægning vil lykkes.

Vi mener fra socialdemokratiets side, at det er rimeligt at komme de mennesker til hjælp, som under bestemte forudsætninger har påtaget sig en forpligtelse, de ikke er i stand til at opfylde, fordi forudsætningerne ikke holdt. Om årsagen eller årsagerne hertil kan der anstilles mange betragtninger; det er allerede gjort, og flere vil sikkert komme. I den forbindelse vil jeg med den højtærede formands tilladelse citere, hvad Sjællands Tidende forleden skrev i en leder:

„Det er forstemmende, at folketingsåret skal indledes med lapperier, som kan få uheldige følger, når det først fornødne dog er at få fjernet årsagerne til den høje rente“.

Dette citat giver mig anledning til nogle betragtninger, som er relevante, når man søger efter årsagen til den høje rente og vil anlægge en saglig vurdering uden hensyn til de politiske partiers tidligere stilling. De lave obligationskurser er bl. a. et resultat af den udvikling, der blev sat i gang i begyndelsen af 1950'erne med agitationen mod de billige statslån til socialt boligbyggeri, og som resulterede i lovændringerne i 1954, hvor den faste rente blev erstattet med markedsrenten kompenseret med m²-tilskud, en ordning, der dog ikke varede længere end til 1958, da nye ændringer afskaffede statslånene og erstattede dem med statsgaranterede lån i nye tredjeprioritetskreditinstitutter — med det resultat, som

jeg har omtalt i tidligere boligdebatter, at vel blev der gennem de nye kreditinstitutter flere penge til rådighed til byggeri gennem en forøgelse af obligationsmassen, der kun kunne trykke kurserne, men pengene blev ikke billigere. Enhver, der vil anlægge en objektiv vurdering af den siden 1958 skete udvikling, må give mig ret i, at man skulle være blevet stående ved det system, som indførtes i 1954, nemlig at statslånene oprettholdtes, men blev forrentet med markedsrenten, dog med kompensation i socialt byggeri, således som det senere skete i 1961, da reglerne blev ændret til kun at gælde boligtagere med under en vis indkomst.

Det foreliggende forslag om statslån til driften viser realistisk bedømt, at vi nu får statslån efter tre foranstående prioriteter imod tidligere statslån anbragt i tredje prioritet, men det får være og er vel mindre væsentligt på grund af lovens midlertidige karakter og begrænsede omfang. Det, der er mere væsentligt, er den hjælp, der ved denne lovs gennemførelse ydes dem, der er kommet i klemme, således at de får dækning for virkningerne af de sidste års nedgang i obligationskurserne.

I regeringens bestræbelser for at billigøre byggeriet indgår overvejelser om gennem et kasseoverskud at lade opkøbe obligationer til støtte for kurserne. Nationalbanken har allerede gennem den forløbne del af indeværende år foretaget betydelige opkøb, og ingen kan med sikkerhed sige, på hvilket stadi kurserne ville have befundet sig i dag, hvis disse opkøb ikke var foretaget.

På baggrund af åbningsdebatten i sidste uge og de bemærkninger, der ved den lejlighed blev fremsat om boligspørgsmålet, må det være tilladt, ikke mindst på baggrund af en tilsyneladende positiv indstilling og vilje til en løsning af problemerne, at gøre opmærksom på, at hvis boligproblemerne skal løses, må vi gennemføre de nødvendige foranstaltninger og give tilsagn om de nødvendige midler. F. eks. er langtidspanlægningens værdi afhængig af, i hvilket omfang finansieringen kan sikres og til hvilken pris. Det vil med andre ord sige, at de nødvendige prioriteringer må sikres samtidig med planlægningen, så man ved, hvor man er henne. Måske kunne dette også medvirke til den billigørelse af det industrialiserede